

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet		22.09.2022
Kommunestyret		22.09.2022

Finansrapport 2. tertial 2022**Referanser:**

Utrykte bilag:

Reglement for finans- og gjeldsforvaltning, vedtatt 1. desember 2021

Bakgrunn

I tråd med kommunens økonomireglement, herunder reglement for finansforvaltning, avlegges det rapport om kommunens finansforvaltning. I rapporten ser kommunedirektøren på kommunens gjeldssituasjon, likviditetssituasjon og det redegjøres for hovedtrekk i markedet av generell art, samt at en skuer litt framover i økonomiplanperioden.

Utredning:**Markedet**

- Prisveksten har vært betydelig høyere enn anslått, klart over målet på to prosent
- Høy aktivitet og lite ledig kapasitet i norsk økonomi, arbeidsledigheten har falt mer enn ventet og er på et svært lavt nivå.
- Høy inflasjon, behov for å dempe denne. Gjøres gjennom en raskere renteoppgang enn først antatt, vil redusere risikoen for at inflasjonen fester seg på et høyt nivå, og for at det blir behov for en kraftigere innstramming i pengepolitikken lenger frem.
- Styringsrenta i Norges bank er mer enn doblet siden mai 2022. Nytt rentemøte 22.09.2022 hvor det forventes ny økning.

Offentliggjøring	Styringsrente
18.08.2022	1,75 %
23.06.2022	1,25 %
05.05.2022	0,75 %
24.03.2022	0,75 %
20.01.2022	0,50 %

Likviditet

Ledig likviditet utgjorde 38,5 mill. kroner per 31.08.2022. Kommunens likvide midler består av innskudd på kommunens bankkonti. Forvaltning av ledig likviditet er gjort innenfor gjeldende finansreglement per 31.08.2022.

Gjennomsnittlig avkastning på ledig likviditet var per 1. tertial på 1,58 %. Kommunen har bedre avkastning på innskudd sammenlignet med gjennomsnittlig 3 måneders NIBOR-rente. Denne har steget fra 0,30 % i 1. tertial 2021 til 0,95 % ved årsskiftet, og er ved 31.08.2022 på 1,50 %.

Stresstest ved endringer i renten bruker saldo 31.08.2022 som utgangspunkt.

RAPPORTERINGSPARAMETRE	30.04.2022	31.08.2022
Beløp i mill. kroner		
Likviditet hittil i år:		
Saldo hovedbankforbindelse	99 583	38 460
Saldo andre bankforbindelser	0	0
Avkastning kortsiktig likviditet:		
Avkastning hovedbankforbindelse, snittrente	1,58 %	1,88 %
Avkastning annen bankforbindelse, snittrente	0,00 %	0,00 %
Avkastning benchmark, NIBOR 3 mnd	1,27 %	1,50 %
Stresstest:		
Renteendring på ett prosentpoeng	+/- 9	+/- 4

Kommunen har ikke hatt kassakreditt siden medio 2018. Likviditetsstatus er lav pr. 2. tertial grunnet at det ikke er tatt opp ordinære lån. Det nærmet seg et nivå på driftskonto som vil tilsa at det var nødvendig å ta opp lån for å finansiere investeringene, og ikke kun tære på ubrukte lånemidler, så lån ble tatt opp medio september.

Gjeld

Gjeldsporteføljen til kommunen var på 802,6 mill. kroner pr 31.08.2022. Startlån til videre utlån utgjorde 110,1 mill. kroner. Porteføljen består kun av ordinære lån og ingen sertifikat- eller obligasjonslån. Det vil si at kommunen har en lav refinansieringsrisiko.

Det er ikke gjennomført låneopptak for startlån eller ordinære lån i løpet av 2. tertial. Det er gjort løpende vurderinger i forhold til behov for låneopptak sett opp mot likviditet, og slik det så ut per andre tertial ble det behov for ordinært låneopptak i september, mens det for startlån ikke vil være nødvendig da det gjenstår en del ubrukte lånemidler.

I forhold til vekting av fastrente mot flytende rente valgte kommunedirektøren i 2020 å binde en større del av låneporteføljen med bakgrunn i ønsket om forutsigbarhet i finansutgiftene som kommer de neste årene. Vektet snittrente på fastrentelån er 1,39 %, og for p.t. - lån er den 2,04 %. Alle lån som tas opp i de første årene vil bli tatt opp med flytende rente, og en vil således oppfylle finansreglementet allerede i 2022.

Porteføljens rentefølsomhet viser en endring på ca 0,6 mill. kroner for hver 0,25 %-poeng i endret rente på p.t.– porteføljen og dermed ca 2,3 mill. kroner ved ett prosentpoeng endring.

Utfordringen med gjeldsoppbygging slik som utviklingen i Målselv kommune har vært, foruten økte renteutgifter, er at minimumsavdraget slik det praktiseres det også øker. Dette skjer som følge av at netto gjeldsøkning er større enn netto økning i anleggsmidler samt at avskrivning øker.

RAPPORTERINGSPARAMETRE	30.04.2022	31.08.2022
Beløp i mill. kroner		
Sammensetning av lån:		
Husbanken	115 420	113 545
Kommunalbanken	396 244	395 328
KLP	297 587	293 751
Samlet langsiktig gjeld	809 251	802 624
Rentebetingelser:		
Lån med flytende rente	231 993	228 658
Lån med fast rente	577 258	573 966
Andel fast rente	28,67 %	28,49 %
Andel flytende rente	71,33 %	71,51 %
Andre parametre:		
Største enkeltlån i porteføljen, i prosent	28,00 %	28,00 %
Lån med forfall innen 12 måneder, i prosent	3,71 %	3,80 %
Lengde på lengste renteløpetid, i måneder	64	60
Vektet gjennomsnittrente, i prosent	1,41 %	1,57 %
Referanserente, 3 mnd NIBOR + margin 0,6	1,87 %	2,10 %
Stresstest:		
Renteendring på 1 prosentpoeng	+/- 2,3	+/- 2,3
Renteendring på 3 prosentpoeng	+/- 7,0	+/- 7,0

Vurdering:

Kommunen har lagt en ambisiøs investeringsplan med mange store og tunge investeringer i økonomiplanperioden. Som nevnt i innledningen så er renten allerede økt drastisk siden 1. tertialrapport, og den har allerede økt siden 31.08., med videre utsikter for økning i løpet av siste tertial. Anbefalt budsjettrente er nå på ca. 4,5 % mot kun 2,5 % for kort tid siden. Det er svært bekymringsfullt at dette inntreffer samtidig som det forventes økte demografiutgifter samt at den generelle prisøkningen har vært så høy. Det bør derfor tas grep for å holde finansutgiftene så lave som mulig, samt at det ikke foretas investeringer ut over de summer som er satt i strategisk investeringsplan, og aller helst bør denne revideres på nytt for å redusere utgiften i økonomiplanperioden, og heller flytte noe senere ut i planen. Det kan nevnes at vedtak på bygging av 20 omsorgsboliger med en gang også skaper en usikkerhet i forhold til driftsutgifter dersom det er

boliger som blir stående tom, og det må tas høyde for det. Små renteendringer vil for øvrig kunne gi relativt store utslag på finansutgifter.

Under henvisning til ovenstående vil kommunedirektøren anbefale at formannskapet legger saken fram for kommunestyret med slik

innstilling:

Finansrapport 2. tertial 2022 tas til orientering.